

ENERGIE ACTIEPLAN 2018-1

Van der Wiel Holding BV

Conform NEN 50001

Mei 2018

Verantwoordelijke voor dit verslag is de VGM-coördinator

Scope 1

Nr.	Maatregelen	Verantwoordelijke	Benodigde middelen	Start datum	Verwachte reductie	Verwachte reductie in ton CO ₂	Controle verandering	Bron	Huidige status en referentiekader	Huidige gemeten reductie en prestatie indicator	Verwachte datum gereed
1	Niet stoken in ruimten die niet gebruikt worden.	VGM-coördinator	Geen	2016	1% op het huidige gasverbruik in de gebouwen	0,2 ton CO ₂	Gasverbruik	Totaal uitstoot is 45 ton CO ₂	Ruimten, zoals de vergaderzalen, worden minimaal gebruikt. Bij deze ruimten staat de CV standaard uit, tenzij er vergaderingen ingepland staan. Daarnaast wordt er niet gestookt wanneer dit qua temperatuur niet nodig wordt geacht. Aangezien de CV in ruimten waar geen medewerkers aanwezig zijn standaard uit staat is deze maatregel afgehandeld. In het volgende energie actieplan zal de maatregel worden verwijderd.	In 2016 was het gasverbruik 57.237 m3. In 2017 was het verbruik gasverbruik 59.860 m3.	2017-2
2	Elke 5 jaar onderhoud en inregelen van het volledige verwarmingssysteem	G. de Vries	Vaste kosten	2016	5% op het huidige gasverbruik in de gebouwen	2,25 ton CO ₂	Gasverbruik	Totaal uitstoot is 45 ton CO ₂	Het onderhoud is afgelopen jaar uitgevoerd. Bij dit onderhoud is de CV installatie ingeregeld Hiermee is deze maatregel afgerond. In het volgende energie actieplan zal de maatregel worden verwijderd.	In 2016 was het gasverbruik 57.237 m3. In 2017 was het verbruik gasverbruik 59.860 m3.	2017-2
3	Vervanging en/of aanschaf van nieuwe vrachtwagens volgens de Euro EEV en/of de Euro 6 norm en zo mogelijk met een lager gewicht.	VGM-coördinator	Variabele kosten afhankelijk van de vrachtwagen	2016	1% op het huidige brandstofverbruik van vrachtwagens	75 ton CO ₂	Brandstofverbruik van de vrachtwagens <u>Prestatie indicator:</u> Aantal euro klasse	Bepaald totaal brandstof verbruik	In het overzicht vrachtwagens is de huidige situatie van vrachtwagens binnen Van der Wiel opgenomen. Voor 2018 staat op de planning om weer een nieuwe vrachtwagen aan te schaffen en oude vrachtwagens te verkopen.	In 2016 was het brandstofverbruik van de projecten 3.070.706 liter. In 2017 was het brandstofverbruik van de projecten 2.779.423,32 liter. Met de huidige cijfers liggen we op koers om reductie te behalen. <u>Prestatie indicator:</u> In 2015 zijn 9 nieuwe vrachtwagens aangeschaft met een Euro 6 norm. In 2016 is 1 nieuwe vrachtwagen aangeschaft met Euro 6 norm. In 2017 zijn geen nieuwe vrachtwagens aangeschaft.	Doorlopende maatregel. Meting zal 2x per jaar worden uitgevoerd.
4	Leasen van nieuwe auto's volgens de Label A en B of Euro 5 en 6.	VGM-coördinator	Variabele kosten afhankelijk van de auto	2016	1% op het huidige brandstofverbruik van auto's	6 ton CO ₂	Brandstofverbruik van de auto's <u>Prestatie indicator:</u> Aantal label auto's	Eigen berekening	In het overzicht auto's is de huidige situatie van lease auto's opgenomen. Voor 2018 zullen weer een aantal nieuwe auto's worden geleased.	In 2016 was het brandstofverbruik van personenauto's van de projecten 203.500 liter. In 2017 was het brandstofverbruik van personenauto's 166.483,29 liter. Met de huidige cijfers liggen we op koers om reductie te behalen. <u>Prestatie indicator:</u> In 2015 is 1 nieuwe auto geleased met Label A. In 2016 zijn 14 nieuwe auto's geleased met 1x Label E, 1x Label D, 2x Label C, 4x Label B en 6x Label A. Aangezien er in 2016 auto's met label C,	Doorlopende maatregel. Meting zal 2x per jaar worden uitgevoerd.

Nr.	Maatregelen	Verantwoordelijke	Benodigde middelen	Start datum	Verwachte reductie	Verwachte reductie in ton CO ₂	Controle verandering	Bron	Huidige status en referentiekader	Huidige gemeten reductie en prestatie indicator	Verwachte datum gereed
										D en E worden geleased zal het beleid in 2017 extra worden aangescherpt. In 2017 zijn 7 nieuwe auto's geleased met 1x label C, 3x label B en 2x label A. Het aanscherpen van het beleid is effectief gebleken.	
5	Vervanging, aanschaf en/of lease van nieuwe bussen volgens euro 5 of 6.	VGM-coördinator	Variabele kosten afhankelijk van de auto	2016	1% op het huidige brandstofverbruik van auto's	6 ton CO ₂	Brandstofverbruik van de auto's <u>Prestatie indicator:</u> Aantal label auto's	Eigen berekening	In het overzicht auto's is de huidige situatie van lease auto's opgenomen. Voor 2018 zullen weer een aantal nieuwe bussen worden geleased.	In 2016 was het brandstofverbruik van de projecten 3.070.706 liter. In 2017 was het brandstofverbruik van de projecten 2.779.423,32 liter. Met de huidige cijfers liggen we op koers om reductie te behalen. <u>Prestatie indicator:</u> In 2015 is 1 nieuwe bus geleased met Label B. In 2016 zijn 15 nieuwe busjes geleased met 6x Euro 5 en 9x Euro 6. In 2017 zijn 6 nieuwe busjes geleased met 6x Euro 6.	Doorlopende maatregel. Meting zal 2x per jaar worden uitgevoerd.
6	Aanschaf en/of lease elektrische voertuigen	VGM-coördinator	Variabele kosten afhankelijk van de auto	2016	1% op het huidige brandstofverbruik van personenauto's	6 ton CO ₂	Brandstofverbruik van de personenauto's <u>Prestatie indicator:</u> Aantal elektrische voertuigen	Eigen berekening	Huidige status bepaald over 2017 2 elektrische voertuigen. Voor 2018 zal een nieuwe volledig elektrische auto worden geleased, namelijk de Opel Ampera.	In 2016 was het brandstofverbruik van personenauto's van de projecten 203.500 liter. In 2017 was het brandstofverbruik van personenauto's 166.483,29 liter. Met de huidige cijfers liggen we op koers om reductie te behalen. <u>Prestatie indicator:</u> In 2015 zijn 3 elektrische auto's in de lease. In 2016 zijn 2 elektrische auto's in de lease. In 2017 zijn 2 elektrische auto's in de lease..	Doorlopende maatregel. Meting zal 2x per jaar worden uitgevoerd.
7	Het nieuwe rijden	VGM-coördinator	Vallend onder code 95	2016	1% op het huidige brandstofverbruik de vrachtwagens	75 ton CO ₂	Brandstofverbruik op projectlocaties <u>Prestatie indicator:</u> Alle chauffeurs die code 95 hebben	Eigen berekening	Alle chauffeurs met code 95 hebben het "nieuwe rijden" gedaan. Aangezien alle chauffeurs met code 95 inmiddels de cursus "het nieuwe rijden" hebben gedaan is de maatregel hiermee afgehandeld. In het volgende energie actieplan zal de maatregel worden verwijderd.	In 2016 was het brandstofverbruik van de projecten 3.070.706 liter. In 2017 was het brandstofverbruik van de projecten 2.779.423,32 liter. Met de huidige cijfers liggen we op koers om reductie te behalen. <u>Prestatie indicator:</u> Het nieuwe rijden is onderdeel van de code 95. Alle chauffeurs voldoen aan deze eis.	2017-2

Nr.	Maatregelen	Verantwoordelijke	Benodigde middelen	Start datum	Verwachte reductie	Verwachte reductie in ton CO ₂	Controle verandering	Bron	Huidige status en referentiekader	Huidige gemeten reductie en prestatie indicator	Verwachte datum gereed
8	Controle op het gebied van CO ₂ tijdens werkplekinspecties en terugkoppeling naar betreffende bedrijfsleiders.	VGM-coördinator	Geen	2016	0,5% op het brandstofverbruik op projectlocaties (2386)	12 ton CO ₂	Brandstofverbruik op projectlocaties <u>Prestatie indicator:</u> Aantal uitgevoerde werkplekinspecties	Eigen schatting	Brandstof verbruik van de chauffeurs is inzichtelijk.	In 2016 was het brandstofverbruik van personenauto's van de projecten 203.500 liter. In 2017 was het brandstofverbruik van personenauto's 166.483,29 liter. Met de huidige cijfers liggen we op koers om reductie te behalen. <u>Prestatie indicator:</u> In 2016 zijn 130 werkplekinspecties uitgevoerd waarbij controle is geweest m.b.t. CO ₂ . Hierbij zijn geen afwijkingen CO ₂ -gerelateerde afwijkingen geconstateerd. In 2017 zijn 111 werkplekinspecties uitgevoerd waarbij controle is geweest m.b.t. CO ₂ . Hierbij zijn geen afwijkingen CO ₂ -gerelateerde afwijkingen geconstateerd.	Doorlopende maatregel. Meting zal 2x per jaar worden uitgevoerd.
9	Voorlichting brandstofbesparing.	VGM-coördinator	€-	2016	0%	n.v.t.	Brandstofverbruik op projectlocaties <u>Prestatie indicator:</u> Aantal gehouden toolboxes	Wordt gezien als onderdeel van bovenstaande maatregelen maar zorgt niet voor extra reductie	Toolbox gericht op CO ₂ -uitstoot is gedaan in mei 2017. Aangezien de toolbox met voorlichting over brandstofbesparing reeds is uitgevoerd is de maatregel hiermee afgehandeld. In het volgende energie actieplan zal de maatregel worden verwijderd.	In 2016 was het brandstofverbruik van personenauto's van de projecten 203.500 liter. In 2017 was het brandstofverbruik van personenauto's 166.483,29 liter. Met de huidige cijfers liggen we op koers om reductie te behalen. <u>Prestatie indicator:</u> Toolbox gericht op CO ₂ -uitstoot is uitgevoerd in 2017.	2017-2
Totaal verwachte besparing						197 ton CO₂ per jaar				Zie werkelijk behaalde doelstellingen en toelichting.	

Scope 2 elektraverbruik

Nr.	Maatregelen	Verantwoordelijke	Benodigde middelen	Start datum	Verwachte reductie	Verwachte reductie in ton CO ₂	Controle verandering	Bron	Huidige status en referentiekader	Huidige gemeten reductie en prestatie indicator	Verwachte datum gereed
10	Aanpassing contract m.b.t. groene stroom conform de eisen van de CO ₂ -prestatieladder.	VGM-coördinator	geen	2016	100%	299,53 ton CO ₂ (zoals gemeten is 2017)	Elektriciteitsverbruik totaal <u>Prestatie indicator:</u> Contract	Eigen berekening a.d.h.v. de CO ₂ -prestatieladder	Er is een nieuw contract aangegaan in 2016. Helaas is opnieuw de keus gevallen op de grijze variant. Na overleg met de directie van Van der Wiel is besloten niet over te stappen op groene stroom maar te investeren in het aanleg van zonneparken. In het volgende energie actieplan zal de maatregel worden verwijderd. Ook zal de doelstelling van 90%	Geen verbetering in 2016 en 2017. Tijdens het ISO/VCA-overleg d.d. 14-12-2017 is besloten dat er onderzoek gedaan gaat worden naar de mogelijkheid om het stroomcontract die loopt tot 2019 open te breken en groene stroom af te nemen.	2018 / 2019

Nr.	Maatregelen	Verantwoordelijke	Benodigde middelen	Start datum	Verwachte reductie	Verwachte reductie in ton CO ₂	Controle verandering	Bron	Huidige status en referentiekader	Huidige gemeten reductie en prestatie indicator	Verwachte datum gereed
									reductie worden aangepast aangezien deze doelstelling door het niet overstappen op groene stroom niet meer realistisch is.		
11	Aanleg van zonnepanelen op de kantoren van Van der Wiel	VGM-coördinator	€48.175	2018	25%	74,88 ton CO ₂ (zoals gemeten is 2017)	Elektriciteitsverbruik kantoren	Eigen berekening a.d.h.v. de CO ₂ -prestatieladder	In 2018 zal een onderzoek worden uitgevoerd door Synnovem naar de haalbaarheid en rendement van de zonnepanelen op het dak van de kantoren van Van der Wiel.	-	2018 / 2019
12	Inventariseren of een zonnepark op locatie Nij Beets haalbaar is.	VGM-coördinator	-	2018	25%	74,88 ton CO ₂ (zoals gemeten is 2017)	Elektriciteitsverbruik kantoren	Eigen berekening a.d.h.v. de CO ₂ -prestatieladder	In 2018 zal een onderzoek worden uitgevoerd door Synnovem naar de haalbaarheid en rendement van de zonnepanelen op het dak van de kantoren van Van der Wiel.	-	2018 / 2019
	Totaal verwachte besparing					149,77 ton CO₂				Zie werkelijk behaalde doelstellingen en toelichting.	

Scope 3

Nr.	Maatregelen	Verantwoordelijke	Benodigde middelen	Start datum	Verwachte reductie	Verwachte reductie in ton CO ₂	Controle verandering	Bron	Huidige status en referentiekader	Huidige gemeten reductie en prestatie indicator	Verwachte datum gereed
13	Terugbrengen gemiddeld brandstof verbruik inleen vrachtwagens	Bedrijfsmanager transport	geen	2016	6%	68 ton CO ₂	Brandstofverbruik totaal <u>Prestatie indicator:</u> Verbruik inhuur	Eigen berekening a.d.h.v. de CO ₂ -prestatieladder	Het inzicht in welke inhuur in het bezit is van een footprint of CO ₂ prestatieladder certificaat is verbeterd.	In 2016 is totaal 460.605, 90 liter verbruikt door inhuur en in 2017 is totaal 416.931,48 liter verbruikt door inhuur. Dit is een reductie van 141,13 ton CO ₂	Doorlopend. Meting zal jaarlijks worden uitgevoerd.
14	In de markt zetten van het nieuwe product	Bedrijfsmanager DBG	geen	2016	Max. 45% per 1000m ²	7 ton per 1000m ²	<u>Prestatie indicator:</u> Aantal verkochte m ²		Hoeveel m ² verkocht product	In 2016 is totaal 10.000 m ² aangelegd, hiermee is een besparing van 73 ton CO ₂ behaald. In 2017 is circa 20.000 m ² aangelegd, hiermee is een besparing van 90,81 ton CO ₂ behaald	Doorlopend. Meting zal jaarlijks worden uitgevoerd.
	Totaal verwachte besparing					75 ton CO₂					

Doelstellingen scope 1, 2 en 3

Bij de berekening van de CO₂-reductie hanteert Van der Wiel Holding BV 2015 als basisjaar. Deze keuze is gemaakt omdat in dit jaar Van der Wiel Holding BV is gestegen naar niveau 5 van de CO₂-prestatieladder. Verder is gekozen voor de formulering van een doelstelling over 3 jaren om CO₂-reductie over een langere tijd te blijven waarborgen.

	2016	2017	2018
Scope 1	2%	3%	6%
Scope 2	50%	50%	90%
Scope 3*	2% t.o.v. 2015	3% t.o.v. 2016	6% t.o.v. 2017
Scope 3**	40% t.o.v. oude systeem	40% t.o.v. oude systeem	40% t.o.v. oude systeem

* inhuur vrachtwagens / ** per 1000 m² aangelegd terrein

Werkelijk behaalde reductie scope 1, 2 en 3

De doelstellingen in scope 1, 2 en 3 worden gekoppeld aan totaalomzet en FTE. Hierdoor verwachten we een goed vergelijking te kunnen maken.

2017	2015 (ton CO ₂)	2015 (CO ₂ / omzet)	2015 (CO ₂ / FTE)	2017-1 (ton CO ₂)	2017 (ton CO ₂)	2017 (CO ₂ / omzet)	2017 (CO ₂ / FTE)	Reductie 2017 (CO ₂ /Omzet)	Reductie 2017 (CO ₂ /FTE)
Scope 1	10.623	183,16	66,81	4.694,84	9.646,24	163,77	57,08	-10,59%	-14,56%
Scope 2	274	4,72	1,72	168,40	328,92	5,58	1,95	+18,22%	+13,37%
Omzet / FTE	58 / 159				58,9 / 169				

2017	2016 (ton CO ₂)	2016 (CO ₂ / omzet)	2016 (CO ₂ / FTE)	2017 (ton CO ₂)	2017 (CO ₂ / omzet)	2017 (CO ₂ / FTE)	Reductie 2017 (CO ₂ /Omzet)	Reductie 2017 (CO ₂ /FTE)
Scope 3*	1487,76	25,65	9,36	1.346,63	22,86	7,96	-12,20%	-17,59%
Scope 3**	-	-	-	oud: 194,74 nieuw: 103,93	oud: 3,31 nieuw: 1,77	oud: 1,15 nieuw: 0,61	-46,6%	-46,6%
Omzet / FTE	58 / 159			58,9 / 169				

* inhuur vrachtwagens / ** per 1000 m² aangelegd terrein

Toelichting

Scope 1: De maatregelen uit scope 1 blijken erg effectief te zijn. Er is een reductie CO₂/omzet behaald van 10,59% en een reductie CO₂/FTE behaald van 14,56%. Door middel van deze effectiviteit worden voorlopig geen extra maatregelen genomen.

Scope 2: Mede door het niet overstappen naar groene stroom ligt Van der Wiel niet op koers om haar doelstelling te behalen. Van der Wiel ziet haar meerwaarde niet in overstappen naar groene stroom, maar in de ontwikkeling van een zonnepark. In 2018 wordt onderzoek gedaan naar een zonnepark op locatie Nij Beets en op dat van het kantoor op de Meerpaal 11. Aangezien het zonnepark niet volledig kan voorzien in de elektriciteitsbehoefte van Van der Wiel is een doelstelling van 90% te ambitieus. De verwachting is dat met 315 panelen circa 49.745 kWh opgewekt kan worden (zie rapportage Synnovem). Hiermee verwachten dat we een reductie kunnen behalen van 25% op het totale elektriciteitsgebruik van de kantoren. De doelstelling zal hierop aangepast worden.

Scope 3: De scope 3 uitstoot is m.b.t. inhuur vrachtwagens in 2016 gedaald met 12,2% t.o.v. CO₂/omzet en met 17,59% t.o.v. CO₂/FTE. Hiermee is de doelstelling van 3% t.o.v. 2016 behaald. De scope 3 uitstoot m.b.t. aanleg nieuw terrein is t.o.v. omzet en FTE gedaald met 46,6%. Hiermee is de doelstelling van 40% reductie t.o.v. het oude systeem behaald.

Koploper, middenmoter, achterblijver

Naar aanleiding van het ambitieniveau van de maatregelen conform de maatregelenlijst kan worden geconcludeerd dat Van der Wiel Holding BV een middenmoter is in de markt.

Conclusie:

Van der Wiel ligt op de juiste koers voor het behalen van de doelstelling in 2018. Aangezien het een doelstelling voor lange termijn betreft is het belangrijk dat Van der Wiel de reductie kan continueren. Voor de evaluatie van 2018 zal worden bepaald of de genomen maatregelen effectief zijn gebleken. Indien de doelstelling is behaald zullen in overleg met de directie van Van der Wiel nieuwe doelstellingen worden geformuleerd. Met het toevoegen van de extra maatregelen verwacht Van der Wiel Holding B.V. haar doelstellingen in 2018 te behalen.

Drachten, mei 2018

Dhr. L. van Seventer
Algemeen Directeur